

Protokoll

fört vid ordinarie årsmöte med Svensk förening för Transfusionsmedicin tillika Läkarsällskapets sektion för transfusionsmedicin torsdagen den 9 april 2002 på Lilla Bommens konferenscentrum i Göteborg.

§1

Årsmötet förklarades öppnat och stadgeenligt utlyst. Dagordningen fastställdes.

§2

Agneta Shanwell valdes till ordförande för mötet och till sekreterare valdes Martin L Olsson. Marja-Kaisa Auvinen och Jan-Erik Elverby utsågs till justeringspersoner.

§3

Styrelsens årsberättelse, kassaförvaltarens ekonomiska rapport och revisionsberättelsen för verksamhetsåret 2001-2002 avgavs. Föreningens kassabehållning per 2002-03-31 uppgick till 159.391,19 kronor.

§4

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2001-2002.

§5

Val av styrelsemedlemmar. Valberedningen har under verksamhetsåret utgjorts av Ulf Johnson (sammankallande), Rut Norda och Lennart Rydberg.

Styrelsens sammansättning för verksamhetsåret 2002-2003:

Ordförande	Agneta Shanwell
V ordförande	Birgitta Nilsson Sojka
Sekreterare	Martin L Olsson
V sekreterare / kassaförvaltare	Folke Knutson (nyval)
Ledamot	Steen Thyme
Ledamot	Lena Åberg (nyval)
Suppleant	Clas Göran Axelsson
Suppleant	Jan-Olof Hildén

§6

Föreningens revisorer för det kommande verksamhetsåret är Agneta Wikman och Nicholas Holthuis (nyval). Miodrag Palfi (nyval) är revisorssuppleant.

§7

Valberedningen kvarstår oförändrad enligt §5 det kommande året.

§8

Årsavgift och handboksavgift fastställdes till oförändrade 100:- resp. 1000:- per år.

§9

Rapporter från föreningens arbetsgrupper:

Handboksgruppen (ref Gudrun Liedén)

Gruppens nya organisation och arbetssätt beskrevs (bil. 1). Då Gudrun Liedén begärt entledigande från posten som sammankallande i gruppen tackades hon av årsmötet för sin stora och viktiga arbetsinsats. Till ny sammankallande utsågs Agneta Shanwell.

Nationell kvalitetssäkring / Equalis (ref Jan-Olof Hildén)

Årets aktiviteter redovisades i korthet (bil. 2)

Nationell statistik (ref Rut Norda)

Statistik för år 2000 är försenad p.g.a. uteblivna och sena rapporter från blodcentralerna men kommer att skickas ut till alla medlemmar och även publiceras på Socialstyrelsens hemsida inom kort.

Arbetsgruppen mot transfusionsöverförd smitta (ref Jan Säfwenberg)

Verksamhetsårets redovisning framgår av bilaga sammanställd av gruppen (bil. 3).

Jan Säfwenberg begärde entledigande från arbetsgruppen och tackades av årsmötet för sina goda arbetsinsatser.

Utbildningsutskottet (ref Jan-Olof Hildén)

Utskottets aktiviteter sammanfattades (bil. 4a). Under året kan särskilt noteras revision av utbildningsboken för ST-läkare samt genomförandet av en enkät ang. förutsättningar för ST-utbildning på regionsjukhusen (bil. 4b). Inventering har visat att det glädjande nog finns 14 pågående ST-block i landet. Vecka 46 anordnas den efterlängtdade blodgruppsserologiska kursen i Linköping.

Utbildning av kliniska kemister (ref Jan-Olof Hildén)

Utskottets aktiviteter under året sammanfattades (bil.5).

Arbetsgruppen för IT-frågor (ref Martin L Olsson)

Årets nyheter i form av den elektroniska hanteringen av riksstämmo-abstracts och publikation av fyra Handboks-kapitel på Föreningens hemsida sammanfattades. Föreningen har köpt extra plats på Läkaresällskapets server för att få plats med Handboken. Årsmötet ansåg att lösenordsskyddet av Handboken är tillfredsställande och sekreteraren fick klartecken att fortsätta enligt samma principer.

§10

Resestipendiet år 2002 har tilldelats Agneta Wikman, Stockholm (15000 kr för deltagande i årets ISBT-kongress i Vancouver) och Åsa Hellberg, Lund (10000 kr för deltagande i årets ISBT-kongress i Vancouver).

Årsmötet beslutade att efter omröstning avsätta 40000 kr till ändamålet år 2003.

§11

Sekreteraren informerade om förberedelserna för årets Riksstämma i Göteborg den 27-29 november. Föreningen planerar som vanligt en session för fria föredrag (prel. dag 29 november). Förslag på ämne för ev. sektionssymposium kan tillställas sekreteraren t.o.m. 31 maj.

§12

Olle Åkerblom informerade om EU-direktivet rörande blodverksamhet. Detta kommer sannolikt att läggas fram för EU-parlamentet i maj. Bl.a. krävs att kvalitetssystem finns i bruk på blodcentralerna, vilka kommer att inspekteras vartannat år för att få tillstånd att bedriva verksamhet.

Jan Säfwenbergs berättade om arbetet med Europarådets guide, på vilken synpunkter ska ha inkommit till honom före juli månad för att kunna beaktas i nästa utgåva.

§13

Ordföranden redogjorde för ett möte i Paris där det ev. behovet av en federation mellan EU-ländernas transfusionsmedicinska föreningar diskuterats. Ett förslag att inte delta vid nästa möte, även det i Paris diskuterades. Efter ett inlägg av Olle Åkerblom beslöts att kontakt skulle sökas med representanter för övriga nordiska länder innan fortsatt ställning tas. Ordföranden hade dock ej möjlighet att delta vid nästa möte 30 maj, varför ev. ersättare i så fall måste utses.

§14

Enligt stadgarna ska en representant och suppleant för Föreningen till Svenska Läkaresällskapets fullmäktigemöten väljas vid årsmötet. Det ansågs av praktiska skäl lämpligt att välja personer ur styrelsen med närhet till möteslokalen i Stockholm, varför Agneta Shanwell (ordinarie) och Folke Knutson (suppleant) valdes.

§15

Intressenter för kommande årsmöte inventerades. Beslut om var och när nästa vårmöte kommer att äga rum beslutas senare efter förslag från RBS.

§16

Mötesordföranden förklarade årsmötet avslutat.

Göteborg den 9 april 2002,

Martin L Olsson
Sekreterare

Justeras:

Marja-Kaisa Auvinen

Jan-Erik Elverby

Bilaga 1 till årsmötesprotokoll 2002-04-09

Rapport från handboksgrupperna

Fjolårets årsmöte beslöt, på styrelsens förslag, att handboksarbetet skulle drivas i fyra grupper för att påskynda revideringsarbetet. Förutom de tre som varit med sedan 1980-talet (Olle Åkerblom, Jan Säfwenbergs och Gudrun Liedén) engagerades Hans Gulliksson och Bengt Ekermo. I juli månad samlades dessa fem, gjorde vissa förändringar och tillägg i det förslag som styrelsen lagt, och kom fram till denna uppdelning, som senare godkändes av styrelsen.

Grupp I

Ledare: Olle Åkerblom

- Kap. 1 Förord
 - Historik
- 13 Lagar och förordningar
 - [GMP, tidigare kap 18, inkorporeras]
- 15 Kvalitetssystem för blodcentraler
 - [Utrustning, tidigare kap 16, inkorporeras]
- 16 Hemovigilans
 - [Nytt]
- 17 Termer och förkortningar

Grupp II

Ledare: Bengt Ekermo

- Kap. 2 Urvalskriterier för blodgivare
 - 3 Tappningsrutiner
- 14 Transfusionsöverförd smitta

Grupp III

Ledare: Hans Gulliksson

- Kap. 4 Komponentframställning
 - 5 Blodkomponenter, kvalitetskontroll
 - 6 Förvaring, organisation av blodbank
- 12 System för identifikation och registrering
 - [Nytt. Innehåller bl a ISBT 128]
- 18 Transfusionsrekommendationer beträffande specialkomponenter
 - [Nytt]

Grupp IV

Ledare: HT 01: Gudrun Liedén, VT 02: Jan Säfwenbergs

- Kap. 7 Blodgruppering
 - 8 Antikroppsundersökning
 - 9 Förenlighetsprövning
- 10 Speciella undersökningar: Genomisk typning
- 11 Serologiska reagens och metoder

Vi satte upp en tidplan för de närmaste 2 åren. Vi ansåg den då realistisk, men den har av olika skäl blivit försenad. Läget är följande:

Grupp IV: Kap 9 Förenlighetsprövning: Har högsta prioritet, men anses böra vänta tills den nya författning som är under utarbetande på SoS har kommit.

Kap 11 Serologiska reagens och metoder: Också högsta prioritet. Uppdrag att revidera gick tidigt i höstas till en kollega som med stor iver accepterade, men som tyvärr inte orkat genomföra det.

Kap 7 Blodgruppering och kap 8 Antikroppsundersökning: revidering planeras till nästa arbetsår. Kap 10 Genomisk typning planeras till VT 03.

Grupp III: Revision av kap 4 och 5 (Komponentframställning resp kvalitetskontroll) samt nyskrivning av kap 12 System för identifikation och registrering pågår.

Kap 18 Specialkomponenter nyskrives senare.

Grupp II: Kap 2 Urvalskriterier för blodgivare och kap 14 Transfusionsöverförd smitta ligger nyreviderade på föreningens hemsida. Reviderat kap 3 Tappningsrutiner beräknas läggas ut före sommaren.

Grupp I: Kap 1 Förord finns på hemsidan, Historik kommer inom kort. Kap 13 Lagar och förordningar har lagts ut i fjolårets reviderade version, men med ny typografi.

Kap 15 Kvalitetssystem och kap 16 Hemovigilans: arbete ännu ej påbörjat.

Kap 17 Termer och förkortningar kommer i reviderad och utökad form före sommaren.

Gruppledarna har – förutom talrika kontakter två och två - haft ytterligare ett arbetsmöte och en telefonkonferens där vi diskuterat oss fram till ett koncept för enhetlig utformning av kapitlen.

- Texten ska skrivas i avsnitt med nummerade punkter och med tanke på att kunna användas som standard vid t.ex. kvalitetsarbete.

- Detaljerade metodbeskrivningar utgår; ersätts med anvisningar om principer för och viktiga steg i utförandet.

- Typografiskt: Sidhuvudet ska ha den utformning som nu kan ses på hemsidan. Diskuterat med och godkänt av styrelsen.

- På första sidan av en reviderad version ska finnas en revisionstabell, där de ändringar och tillägg som gjorts framgår i telegramstil. Under tabellen ska anges 'Förslag till ändringar vid nästa revision', till vem och när. Med detta hoppas vi på en givande dialog med er föreningsmedlemmar så att Handboken bibehåller den status av allmänt accepterad svensk standard som den haft alltsedan starten.

Styrelsens tanke med fjolårets förslag lär ha varit att de fyra grupperna skulle arbeta parallellt och tämligen autonomt. Vår erfarenhet av årets arbete är att det behövs en person som håller samman och driver på arbetet. Vilja och ambition finns, men handboksarbetet blir ofta nedprioriterat bland övriga arbetsuppgifter. Önskvärt är att denna person sitter i föreningens styrelse för bättre kontakt med denna.

Göteborg 2002-04-09

GUDRUN LIEDÉN

Bilaga 2 till årsmötesprotokoll 2002-04-09

Rapport från Arbetsgruppen för Nationell Kvalitetssäkring vid årsmötet 2002

Arbetsgruppen har under året utgjorts av Agneta Wikman, Jan Säfwenberg, Hans Gulliksson och Jan-Olof Hildén (ordf.)

Arbetsgruppens huvudsakliga arbete har under året utförts tillsammans med Equalis. Equalis har en expertgrupp för var och ett av sina verksamhetsområden. Expertgruppen för transfusionsmedicin är identisk med Föreningens arbetsgrupp för Nationell Kvalitetssäkring.

Expertgruppen har sedan föreningens förra årsmöte planerat, iordningställt och kommenterat fem utskick avseende blodgruppsserologiska metoder (IAT graderingsövning, blodgruppering med DAT och fenotypning, titrering av anti-D inkl. automatiserad kvantifiering av anti-D, kvalificerad antikroppsutredning och blodgruppering med förenlighetsprövning och antikroppsidentifiering av singelantikroppar). Detta arbete har genomförts i enlighet med av Equalis uppgjord planering. Equalis distribuerar proven samt samlar in och sammanställer resultaten. Expertgruppens bedömning av resultaten blir på detta sätt 'blind'. Vägledande i bedömningen är kraven i Handbok för Blodcentraler.

Expertgruppen har deltagit i Equalis expertgruppskollegium i Uppsala 2 dagar i november 2001.

Expertgruppen har haft ett sammanträde i Equalis lokaler i Uppsala där bl.a. riktlinjer för hur det fortsatta arbetet med kvalitetssäkring inom transfusionsmedicin i Equalis regi skall utformas diskuterades. För resten av 2002 kommer de serologiska utskicken att göras enligt av Equalis lagd plan. Beslut fattades om att verka för en utvidgning av programmet att omfatta även komponentkontroll. Ett provutskick planeras till hösten 2002. Vidare skall ett användarmöte hållas i oktober 2002 där användarnas synpunkter på programmets utformning och innehåll blir en viktig diskussionspunkt.

Genom RBS och Föreningen har Arbetsgruppen också fått i uppgift att börja verka för ett nationellt kvalitetsregister enligt SHOT. Detta arbete har dock ännu ej påbörjats.

2002-04-05/Jan-Olof Hildén

AKTUELL PREVALENS AV VIRUSSMITTA HOS BLOD-/PLASMAGIVARE I SVERIGE 2001

* **Observera:** Rapport från ett flertal blodcentraler (inklusive flera storstadsområden) fattas fortfarande

	Blood-/plasmadonationer, % bekräftat pos. (n) <i>479 565 donationer testade*</i>	Vid nyanmälan eller s.k. nygammal, % bekräftat pos. (n) <i>30 601 personer* testade</i>
Anti-HIV-1+2	0 (0) 0.00020 (1987-2000) 18/ 8 806 058	0 (0) 0.0034 (1987-2000) (19/ 556 097)
HBsAg	0 (0)	0.029 (9)
Anti-HCV	0 (0**)	0,033 (10)
Anti-HTLV I/II	-	0.0033 (1***)

** En HCV-RNA positiv/anti-HCV negativ donation har inträffat (v.g.v)

*** Ytterligare ett fall känt, som ännu ej dykt upp i officiella statistiken
(1. kvinna f-79, antiHTLV I pos verifierat med WB och PCR. Pojkvän från Gambia
2. man f-58 antiHTLV I pos verifierat med WB. Kommer från Iran. Bott i Sverige sedan 1993)

Redovisning från arbetsgruppen mot transfusionsöverförd smitta.

(2002-03-31, Bengt Ekermo, Lena Grillner, Jan Säfwenberg, Anders Widell)

- NAT-testning (Nucleic Acid Technology) och blodgivning:

Förutom den ofullständiga smittstatistiken på omstående sida, har rapporterats en anti-HCV negativ/HCV-RNA positiv blodgivning under december 2001. Plasma levererades till fraktionering och upptäcktes ha högt ALAT (c:a 18) samt positiv för HCV-RNA. Erytrocytsuspensionen från aktuell blodgivning hann avlägsnas från aktiva blodlagret, efter det att högt ALAT först återrapporterats till blodcentralen. Inga trombocyter hade framställts ur lättcellsskiktet. Vid uppföljande provtagning av blodgivaren konstaterades serokonversion i anti-HCV testen.

Svenska fraktioneraren (Biovitrum) av blodplasma har sedan dec. -98 hittat 2 st HCV-RNA positiva/anti-HCV negativa donationer av totalt c:a 1,35 milj testade givningar (en plasmadonation samt en helblodsgivning enl ovan, enligt pers. medd. Magnus Liljegren 2002-04-08).

Från Frankrike har publicerats beräkningar som visar att testning av HCV-NAT vid blodgivning ej är kostnadseffektivt (S. Loubière et al.: Including polymerase chain reaction in screening for hepatitis C virus RNA in blood donations is not cost-effective. Vox Sang(2001) 80, 199-204.)

Patentinnehavarna av NAT för blodgivartestning (Roche och Chiron) har under år 2001 aviserat kraftiga prishöjningar.

Från nordiskt möte för blodcentralsöverläkare 10-12 oktober noterades att Danmark liksom Sverige tills vidare avvaktar med införande av NAT vid vanliga blodgivningar.

I Vox Sanguinis publicerades i början av 2002 ett s.k. International Forum: Implementation of donor screening for infectious agents transmitted by blood by nucleic acid technology (Vox Sang(2002) 82,87-111). Här ges en översikt över status i ett flertal länder vad gäller införandet av NAT.

- 2001-11-07 hölls en SMI-dag i Sthlm över ämnet Blodsmitta (relaterat till transfusion av blodkomponenter/-produkter). Medlemmar i arbetsgruppen medverkade med inlägg.
- I Sverige transfunderades 30606 trombocyt koncentrat framställda av 34 blodcentraler år 2000. Av dessa 34 odlade/kontrollerade 13 st för bakterieförekomst. Odlingsresultat av 3252 koncentrat (från 8 blodcentraler) visade växt i 9 st (2,8%) (pers. medd. Rut Norda 2001-10-15). Obligatorisk rutinmässig odling av trombocyt koncentrat på förekomst av bakterier har införts i länder som Belgien och Holland. Negativt odlingsresultat krävs innan frisläppning till aktivt lager.
- Kap 14 i Handbok för Blodcentraler har februari 2002 utkommit i lätt reviderad version. Finns tillgängligt (lösenordsskyddat) för prenumeranter och medlemmar i SFTM på föreningens hemsida.

Bilaga 4a till årsmötesprotokoll 2002-04-09

Utbildningsutskottets aktiviteter verksamhetsåret 2001-2002. Rapport vid årsmötet 2002

Utbildningsutskottet har under året bestått av Stella Larsson, Jonas Nordberg och Jan-Olof Hildén (ordf).

Utskottet har under året haft 8 st telefonmöten.

Utbildningsboken

Målbeskrivningen i Utbildningsboken har granskats och befunnits vara aktuell. Ett litet tillägg behövs samt uppdatering av adresslistan till regionblodcentralerna. Dessa förändringar har gjorts. Vidare har litteraturlistan moderniserats, utvidgats och omarbetats så att lämplig litteratur under introduktionsfasen redovisas för sig medan fördjupningslitteratur/referensverk redovisas för sig. Ändringarna är anmälda till Läkaresällskapet som skall ombesörja att de kommer in i nätversionen av Utbildningsboken.

Kurser

Inga SK-kurser inom vårt område har godkänts på flera år. För att kunna planera ett ev utbud behövs kunskap om antal läkare under utbildning. Facklige sekreteraren har tillfrågats om detta. Svar har kommit via RBS: Det finns 14 st pågående block. Föreningen bör ha en policy för hur man förfar på alternativt sätt för att tillgodose utbildningsbehoven. Ett sätt kan vara att enskilda blodcentraler står som kursarrangörer. Linköping och Karolinska Sjukhuset, som sökt om SK-kurser för 2001, skall tillfrågas om de kan tänka sig arrangera motsvarande kurs i egen regi. Linköping kommer att arrangera kurs i blodgruppsserologi vecka 46 2002. Ett annat alternativ kan vara kurser i Norden eller Europa. Utskottet har gjort upprepade försök att få kontakt med övriga nordiska länder och ESBT för att kunna presentera ett samlat nordiskt/europeiskt kursutbud. ESBT svarade enbart med annons om nästkommande kurs. I övrigt har Norge svarat att man där har ett rullande kursutbud med fyra typer av kurser:

1. Grundkurs i immunologiska, genteknologiska, molekylärbiologiska och mikroskopiska metoder för laboratoriespecialiteter. 46 timmar fördelade på 2x4 dagar med 3-4 veckors mellanrum. Ges årligen ca 10-13/9 och 1-4/10.
2. Hemoterapi. Ges vart 2-3 år. 20 timmar/4 dagar. Hålles nästa gång 2003.
3. Transplantationsimmunologi. Ges vart 3:e år. 20 timmar/4 dagar. Ges nästa gång 2002.
4. Blodgruppsserologi. Har ännu ej arrangerats i Norge. Deltagare har hänvisats till motsvarande kurs i Danmark. Det finns just nu inga planer på att ge kursen i Norge.

Utbildningsutskottet skall fortlöpande meddela ansvarig för föreningens hemsida om intressant kursutbud som då kommer att annonseras där.

Enkät om läkares fortbildning

Sveriges Läkarförbund har under 2000 givit ut ett handlingsprogram kallat "Bättre fortbildning i fyra steg". Läkaresällskapet och dess sektioner har enligt programmet en viktig roll i fortbildningsaktiviteterna. Utskottet har mot denna bakgrund utarbetat en enkät om läkares fortutbildning inom transfusionsmedicinen. Denna har distribuerats till regionblodcentralerna som ombetts besvara den själva och vidarebefordra den till ev ytterligare specialister inom sin region. Totalt 7 svar på 9 utsända enkäter har inkommit. Örebro har svarat att deras verksamhet är under uppbyggnad. Resultatet av övriga sex svar framgår av bifogade tabell. Den första enkätfrågan om formerna för fortbildning är ej med i tabellen då resultatet visar att formerna för fortbildning är i stort sett desamma i landet; läkarmöten och föreläsningar/seminarier på och utom kliniken, kurser, deltagande i regionala, nationella och internationella möten. På KS är policyn att 1,5% av personalbudget lägges på vidareutbildning. På Sahlgrenska är policyn att varje läkare skall få bevista en eller flera aktiviteter årligen samt en internationell kongress.

Ett sätt att använda resultatet från enkäten kan vara att utskottet tar kontakt med dem som visat intresse för att anordna utbildningar för att få dessa tillstånd.

2002-04-04/Jan-Olof Hildén

SAMMANSTÄLLNING AV SVAR PÅ ENKÄT OM LÄKARES FORTBILDNING

	Sahlgrenska, Gbg	KS, Stockholm	Linköping	Jönköping	Umeå	HS/SÖS, Stockholm
Diskuteras fortbildning i samband med utvecklingssamtal?	Ja	Kommer att införas	Ja	Nej	Målsättning, i varierande grad (mindre ju mer erfaren inom specialiteten)	I viss mån
Finns individuell fortbildningsplan?	Ja	Kommer att införas	Ja, med uppföljning	Nej	För ST-läk:ja, övriga läkare: nej Uppföljning: ST-läkare:ja, övriga läkare:i viss mån	För ST-läkare:ja, övriga läkare: nej
Tid för fortbildning?			ca 4 tim/vk		1-2 tim/2 vk	ca 1-2 tim/vk
Forskningsprofil?	Kolhydratantigen och immunsvår Hemokromatos	Allergi, inflammation, koagulation immunhemoterapi	Graviditets-immunologi Komponenter (ev stamceller i framtiden)	Molekylärbiologi Kemi Mikrobiologi	Blodgivare: motivation, effekter av blodgivning	Blodkomponenter (trombocytförv lösning, olika framställningsmetoder, cytokiner) Fotoferesbehandling
Intresse/möjlighet att anordna kurs?	SK: Transplantations immunologi	SK: Immunhemoterapi ev i komb med hemoterapi	SK: kurs för klin kemister SK:Blodgrupps serologi BMA-kurs	Nej	(SK-kurs:nej) Fortbildning av klin kollegor BMA/ssk-kurs	SK: Transfusionsmedicinska frågeställningar i samband med transplantation
Ta emot auskultörande kollegor?	Ja	Ja	Ja	Knappast	Ja	Ja

Bilaga 5 till årsmötesprotokoll 2002-04-09

**Rapport från arbetsgruppen för utbildning av kliniska kemister.
Verksamhetsåret 2001-2002**

Gruppen har under året bestått av Agneta Seger Mollén med Jan-Olof Hildén som adjungerad.

Gruppen har i Linköping 2001-05-28 – 06-01 arrangerat en egen SK-kurs för kliniska kemister i blodgruppsserologi och hemoterapi. Kursen var uppdelad i en veckolång kurs för kemister under ST-utbildning med en inbyggd 2,5 dagars 'repetitionsavsnitt' för redan färdiga kliniska kemister. Antalet deltagare var 18 st, 15 st och 1 specialist 5 dagar och 2 specialister 2,5 dagar på 'repetitionsdelen'. Kursavgiften var 5.000 kronor/deltagare för hela veckan och 2000 kronor/deltagare för 2,5 dagar.

Agneta Seger Mollén har dessutom under 2001 utformat frågor till specialistexaminationen i klinisk kemi.

2002-04-05/Jan-Olof Hildén